

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

2

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НОВІ ВИМІРИ У ВОЄННИЙ ЧАС

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 16 травня 2025 року

Том 2

Одеса
2025

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 16.05.2025 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: нові виміри у воєнний час** : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 16 травня 2025 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2025. – Т. 2. – 716 с.
ISBN 978-617-8430-61-0

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири України: нові виміри у воєнний час» містять результати наукових досліджень і практичних напрацювань вчених, фахівців і військовослужбовців, здійснені в умовах повномасштабної війни. У збірнику представлено як теоретичні, так і емпіричні дослідження у галузях філософії, загальної теорії держави і права, історії права, сучасних соціально-політичних процесів, соціології та психології.

Особливу увагу приділено аналізу загроз національній безпеці в конституційному, міжнародному та європейському правовому контекстах, а також питанням трудового, соціального, земельного, аграрного та екологічного права. Окремі розділи присвячено функціонуванню економіки та підприємництва в умовах євроінтеграції.

У збірнику також розглянуто проблематику цифрової трансформації, захисту інформації та кібербезпеки в умовах воєнного часу, методику викладання іноземних мов, перекладознавство, лінгвістику і журналістику. Висвітлено наукові здобутки в адміністративному, фінансовому, морському та митному праві, реформуванні судової системи, діяльності прокуратури, правоохоронних органів та адвокатури. Окремо проаналізовано питання кримінального права, кримінального процесу, кримінології, криміналістики, судової експертизи, медико-психологічного забезпечення правосуддя, а також аспекти цивільного, сімейного, господарського права, інтелектуальної власності та патентного судочинства. Розглянуто також актуальні питання діяльності бібліотек у закладах вищої освіти та фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, а також практикам у галузях права, економіки, соціології, політології, психології, філології, журналістики та кібербезпеки.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

ISBN 978-617-8430-61-0

© НУ «Одеська юридична академія, 2025
© Автори статей, 2025

СЕКЦІЯ 27. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Антіпова Жана Ігорівна, Кучеренко Геннадій Васильович

АТЛЕТИЧНА ГІМНАСТИКА В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ – ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ647

Барсукова Тетяна Олександрівна, Ігнатенко Сюзанна Олександрівна

ФІЗИЧНІ ВПРАВИ, ЯК ЗАСІБ, ЩО СПРИЯЄ ПІДВИЩЕННЮ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ650

Гоголева Олена Миколаївна, Халайджі Світлана Владиславівна

НАСТІЛЬНИЙ ТЕНІС, ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ654

Заверзаєв Валерій Володимирович, Дразіна Євдокія Володимирівна

ІГРОВІ ВИДИ СПОРТУ – ІНСТРУМЕНТ, ОРІЄНТОВАНИЙ НА ПІДВИЩЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ659

Кальніченко Андрій Михайлович, Форостян Ольга Іванівна

ОПТИМІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ – ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ663

СЕКЦІЯ 28. ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНИХ БІБЛІОТЕК У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Іванійчук Таїсія Юріївна, Дем'яненко Ольга Михайлівна

БІБЛІОТЕЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО ЯК МЕХАНІЗМ ЗБЕРЕЖЕННЯ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ ОДЕСИ: ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ТВОРІВ М. СИНЯВЕРА ТА О. СУРІЛОВА В КОНТЕКСТІ ІСТОРИЧНИХ ПАРАЛЕЛІЙ МІЖ ХХ СТОЛІТТЯМ І СЬОГОДЕННЯМ667

Солодка Альона Іванівна

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ СПАДЩИНИ В УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ БІБЛІОТЕКАХ671

Стефанчишена Тетяна Михайлівна, Новітська Ірина Вадимівна

ДОВІДКОВІ ЮРИДИЧНІ ВИДАННЯ: ЧАСОВІ ТА ПРОСТОРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ673

Опольська Тамара Іванівна, Дремлюга Ольга Олексіївна

НОВИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ «БІБЛІОТЕКАР»: ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ В СУЧАСНІЙ БІБЛІОТЕЧНІЙ ПРАКТИЦІ676

Петренко Олена Сергіївна, Ускова Наталя Костянтинівна, Фоміна Світлана Олегівна

БОГДАН МИХАЙЛОВИЧ КОМАРОВ – ВИДАТНИЙ ОРГАНІЗАТОР УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ СПРАВИ ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХХ СТ.679

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ683

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ СПАДЩИНИ В УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ БІБЛІОТЕКАХ

Одним з основних завдань наукових бібліотек є зберігання різних видів документів. Бурхливий розвиток ІКТ не оминув сферу бібліотечної справи. Нові технології та нові носії інформації зруйнували усталені норми та правила життя бібліотек. Паперові носії інформації активно входять у життя наукових бібліотек. Всесвітня інформаційна мережа забезпечила можливість загального доступу до великих електронних ресурсів. Комп'ютеризація бібліотек, впровадження інноваційних технологій та сучасної техніки дозволили створювати абсолютно нові джерела інформації – віртуальні бібліографічні бази даних, масиви електронних документів, електронні бібліотеки, ввели у практичне використання нові матеріальні носії – дискети, CD та DVD-диски. Завдяки появі програмного забезпечення для сканування та обробки документів, з'явилася можливість переведення паперових матеріалів у цифровий формат. Це дозволяє не лише зберігати інформацію, а й робити її більш доступною[2].

У забезпеченні збереження бібліотечних матеріалів виник новий акцент: збереження цифрових матеріальних носіїв та оцифрованих документів.

У світі процес активної роботи з оцифрування фондів та накопичення електронних документів розпочалось ще у 90-х роках ХХ ст. Всім відома хартія ЮНЕСКО про збереження цифрової культурної спадщини. Збереження документної спадщини [6] й надалі залишається пріоритетним завданням наукових бібліотек.

Законодавче визначення бібліотечного фонду охоплює упорядковані зібрання матеріалів як у друкованій, так і цифровій формі. Основною загрозою для таких фондів є фізичне старіння матеріалів. Цифрова обробка документів виступає сучасним засобом збереження національної культурної спадщини, даючи змогу уникнути втрат.

Згідно із Законом України «Про бібліотеки і бібліотечну справу», бібліотечний фонд включає зібрання документів на традиційних і цифрових носіях[1]. У зв'язку з фізичним зношенням паперових видань зростає необхідність їхнього цифрового дублювання, що дозволяє зберегти зміст навіть у разі втрати або пошкодження оригіналу. Разом з тим, цифрові технології значно розширюють витрати на зберігання й реставрацію.

Однією з важливих функцій цифровізації є захист рідкісних видань від зносу, забезпечення стабільного доступу до матеріалів підвищеного попиту, а також можливість обслуговування користувачів через міжбібліотечний абонемент[3]. Впровадження електронних бібліотек дозволяє створити новий рівень обслуговування, де користувачі мають змогу швидко знаходити необхідну інформацію за ключовими параметрами (автор, рік, тема тощо). Технологічно цифровізація охоплює сканування, перевірку зображень, створення електронних документів і розміщення їх у відкритому доступі з можливістю пошуку за різними параметрами (автор, назва, рік тощо).

У процесі цифровізації використовуються сканери та фотокамери для переведення тексту та зображень у цифровий вигляд[4]. Застосування програм розпізнавання тексту дозволяє отримувати редаговані текстові файли. Ці файли зберігаються у бібліотечній системі та, за наявності дозволу автора, розміщуються в інституційному репозитарії.

Документи для цифровізації обираються за певними критеріями: унікальність, обмежена кількість примірників, високий попит серед користувачів, архівний статус тощо. Основною метою є збереження та підвищення доступності до цінних матеріалів без шкоди для їх фізичного стану[5].

Світовий досвід цифровізації бібліотек, зокрема через програми ЮНЕСКО, IFLA, а також ініціативи великих наукових центрів, доводить ефективність цього підходу. Для правничої освіти, яку забезпечує НУ «ОЮА», електронні ресурси є особливо актуальними: вони надають доступ до актуального законодавства, рішень судів, наукових досліджень тощо.

У наш час цифрова трансформація бібліотек є необхідністю. Оцифровані матеріали документів використовуються багаторазово без втрати якості, що значно знижує навантаження на оригінали. Новітні технології дозволяють створити якісний та доступний інформаційний простір для всіх користувачів бібліотеки.

Таким чином, цифровізація бібліотечних фондів – це не лише технічний процес, а стратегічний напрям розвитку бібліотечної справи, який дозволяє зберігати, поширювати та примножувати інтелектуальний капітал нації.

Список використаних джерел:

1. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27.01.1995 № 32/95-ВР. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Білик Н. І. Оцифрування бібліотечних фондів: проблеми та перспективи. *Вісник Книжкової палати*. 2020 № 5. С. 22-25.
3. Бородіна О. М. Цифрова трансформація бібліотек: сучасні підходи та технології. *Наукові праці НБУВ*. 2021. Вип. 72. С. 45-50.
4. Тітова І. Ю. Створення електронних колекцій у бібліотеках ВНЗ України. *Бібліотечний вісник*. 2019. № 3. С. 35-40.
5. Ермілова Н. В. Оцифрування бібліотечних ресурсів: етапи та ПЗ. *Інформ. Технології і засоби навчання*. 2018. № 2. С. 112-118.
6. Гриценко І. М. Оцифрування документів як форма збереження культурної спадщини. *Рукописна спадщина України*. 2021. № 28. С. 33-38.

Ключові слова: оцифрування, бібліотечний фонд, цифрові технології, рідкісні видання, репозитарій, збереження документів, наукова бібліотека, ABIC UNILIB, доступ до інформації, електронна бібліотека.

Keywords: digitization, library collection, digital technologies, rare editions, repository, document preservation, scientific library, ABIC UNILIB, access to information, electronic library.